

POWIATOWY URZĄD PRACY
ul. 3 Maja 55, 07-300 Ostrów Mazowiecka
tel. (0-29) 745-33-93, 745-21-51 fax. 745-21-52
e-mail: pupom@post.pl

***MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTROWSKIM
ZA 2014 ROK***

Ostrów Mazowiecka, marzec 2015 r.

Monitoring składa się z następujących części:

I.	Wstęp	3
II.	Analiza bezrobocia w powiecie ostrowskim według zawodów i grup zawodów	4
III.	Analiza ofert pracy w powiecie według zawodów i grup zawodów	7
IV.	Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	10
V.	Uwagi.....	15
VI.	Aneks statystyczny	15

I. WSTĘP

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U z 2015 r. poz. 149) do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Tego typu analizy są niezbędne do prowadzenia skutecznej polityki rynku pracy poprzez stosowanie różnorodnych instrumentów, adekwatnych do zakładanych celów. Szczególnej uwagi wymaga dostosowanie systemu kształcenia do zmieniających się wymogów rynku pracy. Realizowanie tego zamierzenia wymaga weryfikacji i analizy bieżących danych dotyczących poziomu oraz struktury bezrobocia i ofert pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, które dotyczą kształtowania popytu na pracę oraz podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy oraz kształcenia zawodowego. Jest on sporządzany w oparciu o zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Niniejsze sprawozdanie pn. *„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim za 2014 rok”* ma także usprawnić prowadzenie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy oraz ułatwić projektowanie i realizację programów rynku pracy.

II. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE OSTROWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

BEZROBOCIE WEDŁUG ZAWODÓW

Z analizy struktury bezrobotnych według zawodów w powiecie ostrowskim według stanu na koniec 2014 roku, wykazanej w badaniu T-II/P-1 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, że najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu – było ich **1566 osób**, w tym **821 kobiet** (tj. 37 % ogółu osób bezrobotnych – wskaźnik ten uległ niewielkiemu zwiększeniu w stosunku do końca 2013 roku - o 2 %).

Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrowskim

Tabela 1

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Bezrobotnych w zawodzie	Kobiety
1.	Sprzedawca	522301	217	198
2.	Technik ekonomista	331403	137	129
3.	Ślusarz	722204	123	5
4.	Technik mechanik	311504	104	4
5.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	322002	85	74
6.	Kucharz małej gastronomii	512002	68	55
7.	Krawiec	753105	66	66
8.	Tokarz w metalu	722314	60	11
9.	Stolarz meblowy	752208	52	19
10.	Rolnik	613003	51	27
11.	Robotnik budowlany	931301	48	0
12.	Ekonomista	263102	46	47
13.	Mechanik pojazdów samochodowych	723103	44	0

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-1 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu 2014 roku.

Porównując powyższe zestawienie, które nieznacznie różni się od analogicznej tabeli według stanu na koniec 2013 roku, stwierdzić należy, że nadal najwięcej osób bezrobotnych (poza wspomnianą wyżej kategorią: bez zawodu) legitymuje się zawodami: sprzedawca, technik ekonomista, ślusarz oraz technik mechanik, co w zasadzie nie zmienia się w poszczególnych półrocznych

raportach. Natomiast w pozostałych zawodach, zauważyć można pewne zmiany na pozycjach od 6 do 12. Najistotniejszą różnicą w zestawieniach z końca 2013 roku i końca 2014 roku, jest pojawienie się na 11 pozycji zawodu: robotnik budowlany. Generalnie należy zauważyć, że zarówno w tabeli z końca 2013 roku jak i z końca 2014 roku występują te same zawody. Uwidoczniał się efekt ożywienia gospodarczego w postaci spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych, w każdym z zawodów, wyszczególnionych w Tabeli 1. Można zauważyć, że w zawodach: technik ekonomista, technik mechanik, technik żywienia i gospodarstwa domowego, oraz rolnik, znaczna liczba osób bezrobotnych spowodowana jest napływem osób młodych (absolwentów) kończących corocznie szkoły ponadgimnazjalne, o takich kierunkach kształcenia. Ta prawidłowość nie zmienia się od kilku lat, choć należy podkreślić, zmniejszenie się liczby osób bezrobotnych, legitymujących się w/w zawodami w stosunku do końca 2013 roku.

Na uwagę zasługuje zawód sprzedawcy. Należy zauważyć, iż corocznie osiąga on wysoką pozycję w zestawieniach obrazujących liczbę bezrobotnych w poszczególnych zawodach, niezależnie od ogólnej sytuacji gospodarczej. Związane jest to z dużą rotacją pracowników w handlu. Zawód ten nie wymaga określonego poziomu i rodzaju wykształcenia oraz wysokich kwalifikacji zawodowych, a można go uzyskać poprzez ukończenie szkoleń (trwających krócej niż nauka w szkole) lub nawet krótkotrwałe wykonywanie pracy na tym stanowisku.

Nadal są wykazywane w zestawieniach na wysokich pozycjach zawody takie jak: ślusarz czy tokarz w metalu, mimo braku napływu absolwentów kształconych w tych kierunkach. Wynika to z faktu pozostawania w ewidencji osób długotrwale bezrobotnych, które kształciły się w młodości w dostępnych im kierunkach zawodowych. Z analiz przeprowadzanych przez pośredników pracy oraz rozmów doradczych wynika, że w zdecydowanej większości osoby bezrobotne, zarejestrowane jako ślusarz, lub tokarz w metalu, nie wykonywały tych zawodów. Figurują jednak w bazie danych SI SYRIUSZ z wyżej określonymi zawodami jako profesjami wyuczonymi. Tu nie nastąpiła istotna zmiana w porównaniu do zestawienia z końca 2013 roku, choć znów należy podkreślić zmniejszenie się liczby osób bezrobotnych, posiadających w/w zawody.

Na szczególną uwagę zasługują osoby w kategorii: bez zawodu. Ich udział w ogóle osób bezrobotnych pozostaje na stosunkowo wysokim poziomie, z pewną, niewielką tendencją wzrostową wskaźnika udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych. Osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym bądź średnim ogólnokształcącym/profilowanym, którzy nie posiadają jakiegokolwiek

doświadczenia zawodowego, są rejestrowani w ewidencji osób bezrobotnych jako grupa osób bez kwalifikacji. Jest to tak liczna grupa, ponieważ co roku następuje napływ bezrobotnych absolwentów gimnazjów oraz liceów. Nie jest to jednak grupa jednorodna ze względu na poziom wykształcenia i motywację do podjęcia zatrudnienia, stażu lub szkolenia, bowiem z obserwacji wynika, iż tę grupę osób bezrobotnych cechuje elastyczność i najczęściej po ukończonym szkoleniu/kursie, gdy osoba przekwalifikuje się, jest gotowa do wykonywania powierzonej pracy na różnych stanowiskach pracy.

Reasumując: struktura zawodowa osób bezrobotnych podlega zmianom zależnym od procesów zachodzących na rynku pracy (np. sezonowość zatrudnienia, zwolnienia grupowe, spowolnienie gospodarcze) i tendencji w kształceniu - nacisk na kształcenie w liceach ogólnokształcących i profilowanych, co skutkuje wysokim udziałem procentowym tej kategorii w ogóle bezrobotnych.

BEZROBOCIE WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Dane przedstawiające strukturę zawodową osób bezrobotnych według grup zawodowych wskazanych w zestawieniu T-II/P-1a tj. struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu 2014 roku, wskazują, że najwięcej bezrobotnych występuje w grupach zawodowych, które obrazuje poniższa tabela (uszeregowano od wskaźnika najwyższego do najniższego):

Bezrobotni według grup zawodów

Tabela 2

Lp.	Kod zawodu (dwucyfrowy)	Nazwa grupy zawodów
1.	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni
2.	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych
3.	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni
4.	52	Sprzedawcy i pokrewni
5.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony

6.	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji
7.	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)
8	74	Elektrycy i elektronicy
9.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
10.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-1a z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu 2014 roku.

Powyższa tabela przedstawia grupy zawodowe, zawierające zawody, którymi legitymuje się największa liczba osób bezrobotnych spośród zarejestrowanych. Powyższe zestawienie różni się nieznacznie od tego z końca 2013 roku. Nastąpiły zmiany pozycji grup zawodowych na miejsca 8,9 i 10. Należy zwrócić uwagę na fakt, że poza klasyfikacją osób bezrobotnych według grup zawodów, pozostaje najliczniejsza kategoria – bezrobotni bez zawodu.

III. ANALIZA OFERT PRACY W POWIECIE OSTROWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

Istotnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza wpływających do Powiatowego Urzędu Pracy ofert pracy, która pozwala określić skalę nadwyżki i deficytu zasobów pracy, w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

Według sprawozdania T-II/P-3 tj. oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrowskim w ciągu 2014 roku, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Mazowieckiej odnotowano **1895** ofert pracy (subsydiowanych i niesubsydiowanych – w tym **518** ofert stażu), co oznacza istotny wzrost oferowanych miejsc pracy w stosunku do 2013 roku (o **72%**)

Poniżej przedstawiono zawody, na które pracodawcy zgłaszali największe zapotrzebowanie.

Oferty pracy według zawodów
Tabela 3

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2014 roku
1.	515303	Robotnik gospodarczy	203
2.	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	194
3.	522301	Sprzedawca	179
4.	411004	Technik prac biurowych	121
5.	332302	Przedstawiciel handlowy	89
6.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	41
7.		Operator maszyn do formowania szkła płaskiego	40
8.	524902	Doradca klienta	39
9.	931301	Robotnik budowlany	38
10.	911207	Sprzątaczką biurową	35
11.	722204	Ślusarz	33
12.	432103	Magazynier	31
13.	233008	Nauczyciel języka angielskiego	28
14.	512002	Kucharz malej gastronomii	24
15.	933304	Robotnik magazynowy	20
16.	818101	Operator automatów do formowania wyrobów szklanych	20

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-3 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim w końcu 2014 roku.

W badanym okresie najwięcej ofert pracy zgłoszono dla robotników gospodarczych. Natomiast dla pozostałych pracowników obsługi biurowej oraz techników prac biurowych w sumie zgłoszono **315 ofert pracy**. Należy jednak podkreślić, że były to głównie stanowiska organizowane w ramach stażu, robót publicznych i prac interwencyjnych, finansowane lub współfinansowane z środków EFS i FP. To samo dotyczy ofert w zawodzie: sprzątaczką biurową. Oferty w wyżej wymienionych zawodach były adresowane również do osób bez zawodu wyuczonego lub bez doświadczenia zawodowego. Dzięki temu istnieje możliwość aktywizacji osób z niskimi kwalifikacjami i w wieku powyżej 45 lat, którym jak wynika z obserwacji rynku pracy i danych PUP, najtrudniej jest podjąć stałe zatrudnienie.

Zwraca uwagę liczba ofert pracy w handlu, transporcie, przemyśle, gastronomii oraz w sektorze budowlanym co wskazuje na ożywienie tych branż w roku ubiegłym.

To obrazuje pewne tendencje w lokalnej gospodarce, które niekoniecznie mają szansę na kontynuację w roku 2015.

OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Poniżej przedstawione zestawienie powiązane jest z Tabelą nr 3, obrazującą oferty pracy w poszczególnych zawodach, z uwagi na przynależność poszczególnych zawodów do dużych grup zawodowych, gdzie w końcu 2014 roku obserwowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Mazowieckiej oferty pracy w zawodach szeregujących się w następujących grupach (uszeregowano od wskaźnika najwyższego do najniższego).

Oferty pracy według grup zawodów

Tabela 4

Lp.	Kod zawodu (2 cyfrowy)	Nazwa grupy zawodów
1.	41	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni
2.	51	Pracownicy usług osobistych
3.	52	Sprzedawcy i pokrewni
4.	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji
5.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
6.	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni
7.	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych
8.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów
9.	43	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej
10.	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-3a z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu 2014 roku.

Powyższe zestawienie, w powiązaniu z Tabelą nr 3, wskazuje na pewne ożywienie w sektorze usług, przemyśle transporcie oraz w handlu w roku 2014. Zwłaszcza w drugiej połowie roku. Natomiast subsydiowane oferty pracy (w tym staże) są kierowane głównie do grup zawodów na miejscach: 1, 2, 4 w powyższej tabeli. Wynika to z konieczności aktywizacji zawodowej osób będących w szczególnej

sytuacji na rynku pracy, czyli grup bezrobotnych wskazanych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

IV. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim przeprowadzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Jednym z podstawowych mierników do prowadzenia monitoringu popytu i podaży na rynku pracy jest wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wyrażony ilorazem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie i średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w danym zawodzie.

W zależności od wartości wskaźnika w przedziale od 0 do 0,9 mamy do czynienia z zawodami nadwyżkowymi, w przedziale od 0,9 do 1,1 określone są zawody zrównoważone, natomiast zawody deficytowe wyrażone są wskaźnikiem powyżej 1,1.

ZAWODY DEFICYTOWE – Tabela rankingowa

Tabela 5

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1.	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	64,6667
2.	411004	Technik prac biurowych	24,2000
3.	332203	Przedstawiciel handlowy	17,8000
4.	515303	Robotnik gospodarczy	16,9167
5.	331203	Referent (asystent) bankowości	12,0000
6.	524902	Doradca klienta	9,7500
7.	941201	Pomoc kuchenna	7,5000
8.	711501	Cieśla	6,0000
9.	228903	Kosmetolog	6,0000
10.	233008	Nauczyciel języka angielskiego	5,6000
11.	422603	Rejestratorka medyczna	5,0000
12.	332203	Asystent ds. księgowości	4,0000
13.	814104	Wulkanizator	4,0000

14.	712303	Tynkarz	4,0000
15.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	3,7500
16.	216602	Grafik komputerowy multimediiów	3,0000
17.	334306	Technik administracji	3,0000
18.	522203	Sprzedawca w branży przemysłowej	3,0000
19.	721404	Monter konstrukcji stalowych	3,0000
20.	751107	Wędliniarz	3,0000
21.	962906	Woźny	3,0000
22.	933304	Robotnik magazynowy	2,8571
23.	431102	Fakturzystka	2,6667
24.	741103	Elektryk	2,5000
25.	711404	Zbrojarz	2,5000
26.	333105	Spedytor	2,3333
27.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	2,2778
28.	911207	Sprzątaczką biurowa	2,0588
29.	811104	Operator koparki	2,0000
30.	524302	Konsultant/agent sprzedaży bezpośredniej	2,0000
31.	912102	Pracznica	2,0000
32.	921401	Robotnik pomocniczy przy konserwacji terenów zielonych	2,0000
33.	932913	Sortowacz	2,0000

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-4 zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu 2014 roku.

Zawody deficytowe występują na lokalnym rynku pracy rzadziej niż zawody nadwyżkowe. Rzeczywisty popyt na dane zawody warto jednak rozpatrywać z uwzględnieniem innych źródeł pozyskiwania pracowników, niż Powiatowy Urząd Pracy. Pracodawcy poszukują potrzebnych im pracowników także poprzez: ogłoszenia w mediach, sieć znajomych, agencje pracy itd. Zestawienie zawodów deficytowych za 2014 rok różni się znacząco od takiego zestawienia za 2013 rok. Wynika to z procesów gospodarczych zachodzących na lokalnym rynku pracy.

Tabela nr 5 przedstawia 33 zawody deficytowe. I tu należy wskazać na istotny problem interpretacyjny, wynikający głównie z tego, że automatyczna metodologia, wyliczająca zawody deficytowe i nadwyżkowe, polega na porównaniu ilości ofert pracy (i stażu), gdzie stanowisko określone jest zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności z ilością zarejestrowanych w PUP osób bezrobotnych, które w bazie danych SI SYRIUSZ mają wskazany taki sam zawód wyuczony lub wykonywany. W praktyce oznacza to, że jeśli pracodawca zgłasza w ofercie pracy lub stażu stanowisko: pozostali pracownicy obsługi biurowej (zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności), to SI SYRIUSZ wyszukuje tylko te osoby bezrobotne, które posiadają w/w profesję jako zawód wyuczony lub wykonywany. Natomiast jak wynika ze świadectw szkolnych oraz świadectw pracy, złożonych w PUP przez osoby bezrobotne, tylko jedna osoba w roku 2014

legitymowała się zawodem: pozostali pracownicy obsługi biurowej. Taki sposób automatycznego wyliczania zawodów deficytowych i nadwyżkowych, powoduje w rzeczywistości przekłamanie, ponieważ PUP w bazie danych osób bezrobotnych posiada osoby które mogą być zatrudnione w w/w zawodzie bez konieczności legitymowania się nim jako wyuczonym lub wykonywanym.

Jako deficytowe są wymieniane także zawody: technik prac biurowych i technik administracji, mimo że w tych zawodach, w ramach staży, są aktywizowani bezrobotni bez zawodu lub bez doświadczenia zawodowego z wykształceniem średnim lub wyższym (np. absolwenci LO, technicy ekonomiści, czy ekonomiści). W rzeczywistości więc są to raczej zawody nadwyżkowe, ze względu na dużą liczbę kandydatów bez wyuczonego zawodu bądź bez doświadczenia zawodowego. Te same problemy interpretacyjne dotyczą innych zawodów (np. pracznia, pomoc kuchenna, woźny, sortowacz itd.). Szczególnym przypadkiem jest w/w zawód: pozostali pracownicy obsługi biurowej. Tak jak wspomniano wyżej, zawód ten może wykonywać wiele osób bezrobotnych o różnym poziomie wykształcenia, z różnym doświadczeniem zawodowym. W tym zawodzie organizowanych było wiele staży, których program odpowiadał opisowi tego zawodu. Z tego względu wskaźnik z Tabeli nr 3, dotyczący zawodu: pozostali pracownicy obsługi biurowej, należy uznać za nieodpowiadający rzeczywistości. Natomiast za faktycznie deficytowe zawody można uznać: kierowcę samochodu ciężarowego oraz nauczyciela języka angielskiego.

Zawody wskazane w Tabeli nr 5 są podobne do zawodów występujących w najczęściej zgłaszanych ofertach pracy (por. Tabela nr 3). Niemniej jednak istnieją różnice między tabelami, co również wskazuje na problemy interpretacyjne w analizie wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów.

ZAWODY NADWYŻKOWE – Tabela rankingowa

Tabela 6

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	753303	Szwaczka	0,0182
2.	311303	Technik elektryk	0,0312
3.	751201	Cukiernik	0,0323
4.	613003	Rolnik	0,0500
5.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,0857
6.	311408	Technik elektronik	0,0909
7.	514101	Fryzjer	0,0938

8.	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,1154
9.	751105	Rzeźnik-wędliniarz	0,1250
10.	832203	Kierowca samochodu osobowego	0,1250
11.	741207	Elektromonter	0,1304
12.	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,1429
13.	711503	Stolarz budowlany	0,1667
14.	523002	Kasjer handlowy	0,1667
15.	752208	Stolarz meblowy	0,1905
16.	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,2000
17.	932101	Pakowacz	0,2000
18.	235107	Murarz	0,2083
19.	712601	Hydraulik	0,2308
20.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,2394
21.	214106	Logistyk	0,2500
22.	514202	Kosmetyczka	0,2857
23.	722204	Ślusarz	0,2873
24.	234113	Nauczyciel nauczania początkowego	0,3000
25.	324002	Technik weterynarii	0,3000
26.	512202	Kucharz małej gastronomii	0,3288
27.	321402	Technik dentystyczny	0,3333
28.	721204	Spawacz metodą MAG	0,3333
29.	723303	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	0,3333
30.	741201	Elektromechanik	0,3333
31.	911202	Palacz pieców zwykłych	0,3333

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-4 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu 2014 roku.

Powyższa tabela różni się znacząco od stanu z końca 2013 roku. Zwraca uwagę wypadnięcie z zestawienia zawodów nadwyżkowych profesji wymagających wyższego wykształcenia (poza nauczycielem nauczania początkowego).

Warto podkreślić, że część bezrobotnych rejestrując się w PUP jest klasyfikowana w zawodzie wyuczonym, a część w zawodzie wykonywanym zgodnie z konstrukcją systemu informatycznego SI SYRIUSZ, służącego do obsługi osób bezrobotnych. Dodatkowo wielu bezrobotnych dysponuje umiejętnościami nie ograniczającymi się tylko do jednego zawodu, a w chwili rejestracji są oni klasyfikowani w ewidencji pod jednym kodem zawodowym (ostatnio wykonywanym). Bezrobotni posiadający kilka zawodów mogą zatem – w zależności od potrzeb rynku pracy – podjąć zatrudnienie zarówno w zawodach nadwyżkowych jak i deficytowych. Należy też ponownie zwrócić uwagę na problemy interpretacyjne, związane z wyliczonym wskaźnikiem nadwyżki

(deficytu) danego zawodu. Gdy w danym zawodzie nie ma ofert pracy, to wskaźnik deficytu/nadwyżki osiąga wartość „zero”, mimo, że bardzo wielu bezrobotnych może legitymować się danym zawodem. Do wykonywania wielu zawodów potrzebne są podobne kwalifikacje (np. robotnik magazynowy i pakowacz – pierwszy z zawodów występuje jako zawód deficytowy, a drugi jako nadwyżkowy). Natomiast wykonywanie pewnych prac nie wymaga żadnych szczególnych kwalifikacji np. w takich zawodach jak: sortowacz czy pracznia. Z tego względu najtrafniej wyżej wymieniony wskaźnik obrazuje sytuację zawodów wymagających określonego wykształcenia i kwalifikacji (np. nauczyciel nauczania początkowego.)

Zestawienie zawodów zrównoważonych.

Tabela 7

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik równowagi
1.	122301	Kierownik do spraw rozwoju produktu	1,0000
2.	213201	Doradca rolniczy	1,0000
3.	234118	Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	1,0000
4.	243107	Specjalista ds. reklamy	1,0000
5.	431202	Pracownik ds. ubezpieczeń	1,0000
6.	532202	Siostra PCK	1,0000
7.	541306	Portier	1,0000
8.	721207	Spawacz ręczny gazowy	1,0000
9.	712501	Monter/składacz okien	1,0000
10.	721290	Pozostali spawacz i pokrewni	1,0000
11.	752305	Pilarz	1,0000
12.	818205	Palacz kotłów centralnego ogrzewania	1,0000
13.	833101	Kierowca autobusu	1,0000
14.	834101	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	1,0000
15.	931301	Robotnik budowlany	0,9268
16.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,9375

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-III/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu 2014 roku.

W omawianym okresie odnotowano 16 zawodów zrównoważonych (wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu większy od 0,9 a mniejszy od 1,1), czyli takich, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest równe liczbie osób poszukujących pracy w tych zawodach. Nie sposób określić trendów na rynku

pracy odnośnie tych zawodów, ze względu na stosunkowo małą liczbę bezrobotnych, zarejestrowanych w tych zawodach i małą liczbę ofert pracy adresowanych do osób z określonymi kwalifikacjami. Często są to oferty pracy subsydiowanej lub stażu. Dlatego tak zmienia się w każdym półroczu zestawienie zawodów zrównoważonych.

Niemniej jednak można wyciągnąć ogólny wniosek, że zawody zrównoważone to przede wszystkim zawody wymagające posiadania określonych kwalifikacji, cech psychofizycznych, a także pewnego doświadczenia zawodowego.

V. UWAGI

Należy podkreślić, że niniejszy monitoring nie w pełni odzwierciedla aktualną sytuację na lokalnym rynku pracy. Pewne zafałszowanie obrazu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest spowodowane np. zaliczeniem staży do ofert pracy, o czym już wspomniano wyżej. I tak, spośród **1895 wolnych miejsc pracy**, którymi dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowi Mazowieckiej w 2014 roku, **518 ofert** to miejsca zorganizowane w ramach staży. A znaczna część organizowanych staży to miejsca pracy biurowej, gdzie często wnioskujący organizator nie określał stanowiska zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności i dlatego program stażu pasował do opisu zawodu: pozostali pracownicy obsługi biurowej. W konsekwencji zawód ten został przypisany do stanowisk pracy biurowej, organizowanych w ramach staży, po konsultacjach z wnioskodawcami.

Wyniki raportu należy więc ostrożnie interpretować, m.in. z uwagi na fakt, że zastosowane podczas sporządzania monitoringu mierniki nie zawsze przedstawiają rzeczywisty stan zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy.

ANEKS STATYSTYCZNY

- 1) **Tablica T-II/P-1** Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrowskim stan w końcu 2014;
- 2) **Tablica T-II/P-1a** Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu 2014;

- 3) **Tablica T-II/P-3** Oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrowskim w końcu 2014;
- 4) **Tablica T-II/P-3a** Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu 2014;
- 5) **Tablica T-II/P-4** Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim w końcu 2014.

Sporządził:
tel. (0-29) 745-33-93

Akceptuję:

ZASTĘPCA DYREKTORA
Powiatowego Urzędu Pracy
w Ostrowi Mazowieckiej
Zdzisław Staniąsek
Kierownik Działu
Organizacyjno - Administracyjnego